

Samfunnsansvar (CSR)

Som stor regional bank lever SpareBank 1 SMN i nært felleskap med regionen. Helt siden stiftelsen av banken i 1823 har videreutvikling av samfunnet vi lever i stått sentralt i våre valg og disponeringer. Med lokal kunnskap og nærhet til kundene gjør vi vurderinger som i tillegg til økonomi og risiko baserer seg på et samfunnsperspektiv, og hvor vi arbeider tett med kunder og lokalsamfunn for å utvikle gode virksomheter og gode levevilkår.

Hensynet til samfunnet er integrert i alle deler og på alle nivå i vår virksomhet, herunder de momenter som berøres av Regnskapslovens § 3-3 som omhandler menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, sosiale forhold, ytre miljø og bekjempelse av korrupsjon. Slik sikrer vi at etikk, miljø og viktige samfunnsspørsmål til en hver tid står på dagsorden.

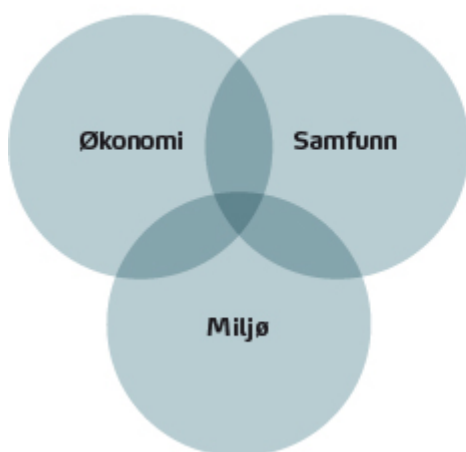
Gjennom bankens gavefond har vi i en årrekke tilbakeført midler til regionen vi er en del av. Vi kan nevne stipend til talenter innen kunst og idrett, støtte til lokale lag og organisasjoner, trivselstiltak i nærmiljøer og bidrag til næringsutvikling i Trøndelag og på Nordvestlandet.

I utviklingen av regionen er det viktig med et aktivt samarbeid mellom forskning, utvikling, utdanning og næringsliv. SpareBank 1 SMN bruker hvert år betydelige ressurser på å stimulere til nyskaping samt å koble industri, næringsliv og kunnskap. Samarbeidet med NTNU, NTE, Sintef i Trondheim, iKuben i Molde og Høgskolen i Ålesund er sentralt i dette arbeidet.

Den tredelte bunnlinje

Solid bankdrift skaper fundament for samfunnsansvarlig utvikling. Vi søker å finne en god balanse mellom økonomi, samfunn og miljø. Under hvert tema har vi definerte nøkkelområder hvor det er utviklet spesifikke tiltak.

Struktur for vår tenking omkring samfunnsansvar

Økonomi

Strategier og planverk
Økonomiske nøkkeltall
Etikk og lønverk
Forhold til elere
Risikohåndtering

Samfunn

Organisasjon/ansatte
Kunder/marked
Leverandører
Samfunnsengasjement
Teknologi/sikkerhet

Miljø

Ressursbruk
Innkjøpspolicy
Energi
Forurensing
Avfallshåndtering

Status 2008 - 2013

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Strategi/økonomi						
Konsernstrategi	Oppdatert	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført	Videreutviklet
Utvikle CSR-strategi	Etablert	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført	Videreutviklet
Resultat før skatt (mill)	778	1.147	1.282	1.279	1.355	1.758
Forvaltningskapital (mill)	84.670	84.541	97.992	101.455	107.919	115.630
Egenkapitalavkastning	11,9 %	16,2 %	14,6 %	12,8 %	11,7%	13,30 %
Kjernekapitaldekning	8,10 %	10,40 %	10,90 %	10,43 %	11,34%	13,00 %
Antall utstedte egenkapitalbevis (mill)	82,41	82,78	102,74	102,76	129,83	129,83
Børskurs per 31.12	38,07	45,06	49,89	36,31	34,80	55,00
Børsverdi (mill) per 31.12.	1.750	3.749	5.124	3.731	4.518	7.141
Direkte avkastning	5,10 %	4,60 %	5,60 %	5,10 %	4,30%	3,20 %
Antall eiere	9.123	9.500	9.654	9.532	9.749	8.741
Kjennskap på minst 90 % til bankens etiske regelverk	96 %	96 %	96 %	96 %	96 %	96 %
Samfunn/sosiale forhold						
Antall årsverk	775	805	793	794	819	758
Sykefravær	3,84 %	4,22 %	4,00 %	4,00 %	4,60 %	4,08 %
Andel kvinner	51,5 %	51,5 %	51,0 %	52,0 %	51,90 %	51,00 %
Andel kvinner i ledende stillinger	26 %	28 %	28 %	27 %	28,70 %	31,60 %
Gjennomsnittsalder	45 år	45 år	46 år	46 år	46 år	46 år
Ansattes tilfredshet (ATI)	75	75	I/T	715*	730*	756*
Avtale om inkluderende arbeidsliv	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført
Strategi for livsfasepolitikk	Videreført	Videreutviklet	Videreutviklet	Videreført	Videreført	Videreført
Program for lederutvikling	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført	Ikke gjennomført	Ikke gjennomført
Antall kontorer	56	56	54	54	51	50
Antall kunder	192.000	194.000	194.500	196.500	200.900	201.500
Andel nettbankkunder	54 %	57 %	73 %	81 %	95 %	95 %
Andel elektroniske regningsbetalinger	91 %	92 %	99 %	99 %	99 %	99 %
Andel tildelt kultur	22 %	24 %	22 %	24 %	17 %	21 %
Andel tildelt idrett	16 %	20 %	23 %	23 %	21 %	15 %
Andel tildelt humanitært arbeid	6 %	4 %	6 %	6 %	12 %	5 %
Andel tildelt næringsutvikling	56 %	52 %	43 %	38 %	35 %	59 %
Miljø						
Innkjøp av papir (tonn) **	46,50	35,90	39,10	35,70	35,76	35,80
Energiforbruk (kwh)	6.193.000	6.580.000	7.004.400	6.900.500	6.135.000	6134 600
Antall flyreiser	3.984	3.585	3.816	3.910	3.524	3.517
Returordning av teknologisk avfall (tonn)	5,30	2,90	3,43	3,40	3,25	3,1
Kildesortering	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført
Returordning skrivere og tonere	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført
Antall videokonferanserom	3	6	6	8	10	10
Strategi/handlingsplan for energi og miljø i nytt hovedkontor	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført
Antall kontor sertifisert som Miljøfyrtårn	I/T	1	1	2	4	4

* Nytt system for organisasjonsanalyse fra 2011

** Papirforbruket har en svak økning fra 2012 til 2013 pga. økt kundemasse.

Etikk

Konsernets virksomhet er avhengig av tillit fra kunder, offentlige myndigheter og samfunnet for øvrig. SpareBank 1 SMNs ansatte skal kjennetegnes ved at de har en høy etisk standard. Dette innebærer at hver enkelt, i enhver sammenheng der vi identifiseres med bedriften, skal vise en adferd som oppfattes som tillitvekkende, ærlig og redelig og som er i henhold til de normer, regler og lover som gjelder i samfunnet.

SpareBank 1 SMN skal gi saklig og riktig informasjon på en ærlig, redelig og åpen måte om bankens virksomhet og tjenester.

SpareBank 1 SMN har lagt opp til følgende formaliserte og gjentakende gjennomgang av bankens etiske retningslinjer overfor konsernets ansatte, og slik at dette til sammen skal utgjøre det formelle rammeverktøyet for den praktiske adferd hos samtlige av bankens ansatte:

- de etiske retningslinjene er en del av personalhåndboken, og derav en del av ansettelsesavtalen
- de etiske retningslinjene gjennomgås, med tilhørende eksempler og diskusjon for alle nyansatte
- etikk inngår som en obligatorisk modul i bankens elektroniske læringshus og alle ansatte må bestå denne testen hvert tredje år

Organisasjon og ansatte

SpareBank 1 SMN skal være en attraktiv og inkluderende arbeidsplass for medarbeidere i alle aldersgrupper og livsfaser. Banken legger til rette for at balansen mellom jobb, hjem og fritid oppleves som god for alle medarbeidere. Vi vil også bidra til at våre ansatte opprettholder en god helse gjennom å stimulere til fysisk aktivitet. Hensikten med dette er en tro på at medarbeidere som har fått tilrettelagt for sine behov yter bedre, til beste for seg selv og bedriften.

SpareBank 1 SMN har et forholdsvis lavt sykefravær, 4,08 prosent i 2013, og vi antar noe av dette kan tilskrives motiverte medarbeidere som har utfordrende og stimulerende oppgaver samtidig som mange holder seg i god fysisk form gjennom ulike former for aktivitet.

Vi har en god balanse mellom kjønn og aldersgrupper. Banken arbeider med å øke andelen kvinner i ledende stillinger. Andelen kvinnelige ledere var 31,6 prosent i 2013, mot 28,0 i 2012.

Konsernet har etablert et robust rammeverk på organisasjonsområdet:

- personalhåndbok, HMS-håndbok, IA-avtale
- interne avtalefestede utvalg; kontaktutvalg, ansettelsesutvalg, forhandlingsutvalg
- etiske retningslinjer, rutine for bekymringsmeldinger, rutine for konflikthåndtering
- introduksjonsprogram og nyansattesamlinger
- målrettet kompetanseutvikling gjennom rådgiverskole og læringshus
- rammeverk for utviklingssamtaler
- årlig medarbeiderundersøkelse og oppfølging av denne
- livsfasepolitikk

For å fremme bedre helse, økt motivasjon og trivsel har konsernet etablert prosjektet BedreForm. Prosjektet er en målrettet satsing på å motivere ansatte til å øke sin fysiske aktivitet.

Korrupsjon og interne misligheter

Korrupsjon defineres som det å gi/tilby eller kreve/motta/akseptere en utilbørlig fordel i anledning stilling, verv eller oppdrag.

Interne misligheter omfatter handlinger hvor en medarbeider, vikar, tillitsvalgt eller medlem av styrende organer i SpareBank 1 SMN bevisst og uberettiget begår handlinger som fører til vinning eller økonomisk fordel for seg selv eller andre. Dette kan foregå på ulike måter eksempelvis ved underslag, tyveri, dokumentfalsk, økonomisk utroskap, bedrageri, salg av informasjon eller tilbakeholdelse av informasjon. Uregelmessigheter kan omfatte overtredelse av gjeldende instruksjer, etiske regler, retningslinjer, fullmakter eller avtaler.

Konsernets sanksjonssystem skal sikre ensartede reaksjoner, rapportering, arkivering og oppfølging av kritikkverdige forhold blant ansatte på tvers av konsernet. Målet med sanksjonssystemet er å ha et effektivt regelsett som sikrer etterlevelse av fastsatte handlingsnormer og som samtidig ivaretar medarbeidernes rettssikkerhet.

Varsling av korrupsjon og andre misligheter i en virksomhet betegnes gjerne som *whistleblowing*. Alle har et samfunnsansvar og bør si ifra om straffbare handlinger. SpareBank 1 SMN har høy bevissthet rundt dette tema og bidrar med forebygging og avdekking av eventuelle tilfeller samt foretar utredninger ved mistanke om misligheter eller uregelmessigheter.

Hvitvasking og terrorfinansiering

SpareBank 1 SMN arbeider systematisk med å avdekke og bekjempe økonomisk kriminalitet. Kjenn din kunde-prinsippet er i ny hvitvaskingslov utvidet til å omfatte både kjenn din kunde og kjenn din kundes forretning. Det betyr at vi som finansinstitusjon skal kjenne til hvilke transaksjoner det er vanlig for denne kunden å foreta for å kunne avdekke uvanlige/mistenkelige transaksjoner. Kravene til finansinstitusjoner er skjerpet på legitimasjons- og kundekontroll samt registrering av opplysninger om kunden.

Myndigheter, kunder og konkurrenter skal ha tillit til SpareBank 1 SMNs profesjonalitet og redelighet. Gjennom årvåkenhet i alle ledd i organisasjonen gir vi vårt bidrag til at produkter og tjenester ikke utnyttes til gjennomføring av kriminalitet, herunder hvitvasking og terrorfinansiering. Blant annet er vi pålagt å utrede alle mistenkelige transaksjoner. Disse håndteres i eget system og rapporteres etter egne kriterier til Økokrim.

Som rapporteringspliktig finansinstitusjon er SpareBank 1 SMN pålagt å foreta en konkret gjennomgang av risikoen for hvitvasking og terrorfinansiering knyttet til vår virksomhet. Risikoanalysen revideres årlig. For året 2013 anses risikoen for hvitvasking og terrorfinansiering mot SpareBank 1 SMN å være på nivå lav/moderat med de rutiner og tiltak banken har etablert. De interne rutinene sikrer at SpareBank 1 SMN oppfyller alle relevante regelverk knyttet til tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering, og alle rutiner er utarbeidet på bakgrunn av en konkret risikobasert gjennomgang av virksomheten.

SpareBank 1 SMN har i henhold til lovverket utpekt en hvitvaskingsansvarlig i konsernledelsen. Daglig sentral utøvelse av funksjonen og tilhørende rapportering skjer i sikkerhetsavdelingen. Banken har for øvrig etablert en egen intern hvitvaskingsgruppe med ansatte fra alle relevante kundesegmenter og fagområder.

Alle medarbeidere skal etter fast intervall gjennomføre obligatorisk e-læring om hvitvasking og terrorfinansiering. I 2013 har 237 medarbeidere gjennomført e-læring. Sikkerhetsavdelingen har gjennomført tolv foredrag for til sammen ca. 300 ansatte som en del av opplæringen for å motvirke ulike former for økonomisk kriminalitet.

Miljø

Konsernet gjennomfører tiltak som skal bidra til å redusere forbruk av energi, papir og andre ressurser. Videre reduserer vi ressurskrevende reisevirksomhet ved å erstatte reiser med videokonferanser. Håndtering av teknologisk avfall og innkjøp av miljøvennlige løsninger har også høy oppmerksomhet. Banken arbeider kontinuerlig for å sikre riktige innkjøp av teknologisk utstyr der vi legger energi og miljøkrav inn som spesifikke vurderingskriterier. Dette er forankret i en egen innkjøpsveileder og våre handlingsplaner for Miljøfyrtårn.

Alt teknologisk utstyr håndteres som spesialavfall og leveres i en godkjent miljøreturordning. Det ble i 2013 returnert tre tonn teknologisk avfall. Økt bruk av elektroniske arbeidsprosesser, hvorav innføring av nye kopi- og printløsninger har redusert papirforbruket. Bruk av elektroniske arbeidsprosesser øker, noe som stiller større krav til sikkerhet og personvern. Følgende tiltak gjennomføres for å sikre fokus og kompetanse på sikkerhet:

- jevnlig interne kurs i sikkerhet
- gjennomført nasjonale sikkerhetsøvelser (katastrofeøvelser)
- gratis programvare for sikkerhet til våre kunder
- opplæring av eldre brukere for sikker bruk av nettbank og mobilbank

SpareBank 1 SMN foretok 3517 reiser i løpet av 2013 mot 3524 reiser i 2012. Til tross for økt kundeaktivitet samt bankens engasjement i utvalg og prosjekter i regi av SpareBank 1-alliansen, er reiseaktiviteten med fly redusert. Bruk av videokonferanser, telefonkonferanser og digitale verktøy for samhandling og kunnskapsdeling er hovedårsakene til redusert reiseaktivitet. Vi oppfordrer også ansatte til å reise kollektivt eller helst sykle eller gå til og fra arbeid.

Meget lavt energiforbruk i hovedkontoret

SpareBank 1 SMN flyttet inn i nytt hovedkontor høsten 2010. Våre målsetninger for energi og innemiljø var ambisiøse. Målet for energidelen i kontordelen var 85 kWh per kvm per år. Målsetningen ble oppfylt med god margin allerede første driftsår. Energiforbruket på kontordelen har etter tre års drift stabilisert seg på 77 kWh per kvm, noe som er langt under myndighetskravene på 144 kWh per kvm. Innsparingene på driftskostnadene er derfor betydelige. Våren 2012 flyttet vårt kontor på Steinkjer inn i nytt bygg hovedsakelig bygd etter samme energiprinsipper som hovedkontoret. Dette bygget har også et meget lavt energibehov. Årsakene til det lave energiforbruket er mange og sammensatte, men de viktigste faktorene er:

- en godt isolert og tett bygningskropp
- et svært energieffektivt ventilasjonssystem

- et godt styrings- og driftsoppfølgingsystem
- organisering av arbeidsplassen og oppfølging fra byggets brukere

Det arbeides med energireducerende tiltak på alle kontorer som er under miljøsertifisering.

Miljøfyrtårn

SpareBank 1 SMN har valgt å sertifiseres som Miljøfyrtårn. Miljøfyrtårn er en nasjonal sertifiseringsordning i privat og offentlig sektor. Vi sertifiseres etter reglene om hovedkontormodell. Ved utgangen av 2013 er hovedkontoret i Trondheim og kontorene i Ålesund, Stjørdal og Steinkjer sertifisert. Våre datterselskap SpareBank 1 Finans Midt-Norge og SpareBank 1 Bilplan er også sertifisert. Dette innebærer at kontorer hvor ca. 600 ansatte har sitt daglige virke er sertifisert innen områdene arbeidsmiljø, innkjøp/materialbruk, energi, transport, avfall, utslipp og estetikk. Kontorene i Verdal, Inderøy og Snåsa er meldt opp til sertifisering i første kvartal 2014. I 2014 fortsetter sertifiseringen av sju kontor og vi starter opp arbeidet med ytterligere 15 kontor. SpareBank 1 SMN er også medlem av Grønt Punkt Norge.

SpareBank 1 SMN og gavearbeidet

Bidrag til samfunnet skal være allmennyttig og komme flest mulig til gode. Vi legger betydelig vekt på at våre bidrag skal bygge, støtte og utvikle landsdelen. For å kunne skape nye verdier og gjøre landsdelen til et attraktivt sted å bo bidrar vi både med kompetanse og kapital.

- Vi jobber prosessorientert for at personer, ideer og ressurser bringes sammen i en symbiose som bidrar til verdiskaping.
- Vi tilfører kapital til aktivitet som fremmer samfunnsmessige målsettinger.

Vi stiller de samme etiske og miljømessige krav til våre samarbeidspartnere som oss selv. I prosesser og ved tildelinger av noe omfang, etableres skriftlige avtaler for å sikre at våre samfunnsmessige krav blir etterlevd. Våre hovedsatsingsområder er følgende:

Næringsutvikling:

- innovasjon og nyskaping
- kompetanseoverføring til regionens næringsliv
- bidra til å utvikle infrastruktur
- utvikle entreprenørskap
- starthjelp ved nyetableringer (såkorn- og venturekapital)

Kultur/idrett:

- kultur-, idrett-, helse-, miljø-, etikk og humanitære formål
- særskilt satsing mot barn og ungdom
- bidra til å styrke regionens identitet og historiske grunnlag basert på Olavstradisjonen (Olavsarven)
- bidra til å stimulere talenter, ungdom og ildsjeler både innenfor kultur- og idrettsområdet, blant annet gjennom Tæl-stipendiet

SpareBank 1 SMNs gavearbeid utbetalte i 2013 ca 50 millioner kroner til samfunnsnyttig virksomhet.